

Itämeri-foorumin uutiskirje 2022-2023, piiri 1420, maailman merien päivänä 8.6.2023

Miljoona roskapussia – vaihtarit mukaan roskatalkoisiin!

<https://areena.yle.fi/1-64171412>

Nuorisovaihtokomitean viesti klubeille: Kesäkuu on hyvä aika roskatalkoille! Kutsukaa vaihtarit mukaan!

Työpajan avulla vesiensuojelun alkuun

Kahden rotaryvuoden aikana jo noin kymmenessä klubissa on pidetty tunnin kestävä vesiensuojelun ideointityöpaja. Siinä mietitään mitä toimintamahdollisuuksia klubilla on Itämeren ja lähivesien hyväksi, ja mitä juuri oma klubi voisi tehdä. Tässä uutiskirjeessä esitellään piirin klubien toteuttamia hyviä esimerkkejä, joista voi myös ottaa mallia ja kysellä lisää. Tulkaa mukaan kehittämään Rotary Internationalin seitsemännen painopistealueen mukaisia vesiensuojeluhankkeita omassa lähiympäristössänne!

Lotta Ruokanen, pj., D1420 Itämerifoorumi, lotta.ruokanen@gmail.com

Rotaryklubi ja Itämerihaaste

Itämerihaaste on jo vuonna 2007 Helsingin ja Turun käynnistämä verkostoaloite, jossa kannustetaan organisaatioita tekemään oma suunnitelma ja sitoumuksia lähivesien ja Itämeren tilan parantamiseksi. Nyt verkostossa on jo yli 300 toimijaa ympäri Itämeren. Rotaryklubille tämä on mainio mahdollisuus tehdä konkreettinen ja klubille sopiva toimenpideohjelma, joka aktivoi toimintaan ja houkuttelee uusia jäseniä mielekkään päämäärän vuoksi. Vinkkejä klubin sitoumuksiksi löytyy mm. Itämerihaasteen nettisivuilta. Verkoston kautta saa jatkuvasti pätevää ja ajanmukaista tietoa. Erinomaisia asiantuntijoita löytää verkoston kautta myös klubin ohjelmaan.

http://www.itamerihaaste.net/verkostomme/liity_mukaan

http://www.itamerihaaste.net/tyomme/paivita_itameri-sitoumus

Rotarit ympäri Suomen ovat aktiivisia Syken yhteistyökumppaneita

Syke koulutti taas rotareita keväällä 2023

rantaroskaseuranta 14.3.2023 klo 15:00 –17:00

vesireppu: 18.4.2023 klo 15-17:00

sinilevä (meri) 9.5.2023 klo 15:00 – 17:00

sinilevä (järvi) 16.5.2023 klo 15:00 –17:00

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Roskaantumisen kimppuun myös rotareiden voimin

Roskaantuminen on kasvanut valtavasti sekä maailmalla että Suomessa. Se johtuu kertakäyttökulttuurista ja muovin käytön valtavasta kasvusta; muovien globaali tuotanto on kasvanut 70 vuodessa alle kahdesta miljoonasta tonnista 365 miljoonaan tonniin. Kaikesta käytetystä muovista kertakäyttöistä on puolet ja kolmannes käytetään pakkauksissa. Esimerkiksi EU:ssa vain kolmannes muoveista kierrätetään. Tämä näkyy ympäristössä ja erityisesti vesistöissä, joihin roskat lopulta kerääntyvät. Merten roskasta 60–90% on muovia ja Itämeren alueella rantaroskaa on jopa 200 kpl/ 100 m rantaa. Muovit sisältävät haitallisia aineita ja jauhautuvat mikromuoviksi, lisäksi eläimet voivat syödä muovia tai sotkeentua isompiin muovinkappaleisiin.

Roskaantumiseen on itse helppo vaikuttaa omilla lähirannoilla ja puistoissa, sekä tietysti välttämällä kertakäyttöisten muovituotteiden ja turhien pakkausten käyttöä.

Suomen rotarit ovat olleet jo muutaman vuoden aktiivisia rantojen roskaantumisen ja roskien lähteiden selvittämisessä. Monessa piirissä osallistutaan Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan säännölliseen rantaroskien laskentaan:

Piiri 1430: Lapurin saari Virolahdella

Piiri 1420: Suomenlinnan Patterilahti, Tvärminnen Luontopolun ranta

Piiri 1385 Oulu ja Raahen.

Vesistökasvatuksen tueksi Vesireppuja kouluille

Tiedon jakaminen vesirepusta on tuottanut tulosta. Kävimme biologian opettajien syyspäivillä, jossa ständillä kävi taukojen aikana vilinä. Olemme julkaisseet jutun heidän ammattilehdessään Naturassa sekä paperi- että fb-versiona (toukokuu 2023). Tällä olemme tavoittaneet jotakuinkin kaikki Suomen biologian opettajat.

Tarkoitus on julkaista Natura-artikkeli syksyllä englanninkielisenä Rotary Nordenissa. Vesireppuwebinaareja on pidetty sekä maaliskuussa (oma) että huhtikuussa (SYKE). Kesän aikana pyritään saamaan reppuja vielä joillekin isommille leireille.

Syksyllä 2023 vesirepun esittelytilaisuuksia on mm. Arandan avoimet ovet -tapahtumassa 31.8., tutkijoiden Blue Night -tapahtumassa 29.9 sekä soroptimistien Tyttöjenpäivässä Heurekassa 11.10. Tyttöjenpäivään on jo ilmoittautunut yli 900 kahdeksaluokkalaista nuorta opettajineen. Menemme taas myös biologian opettajien syyspäiville.

Tämän vuoden puolella reppuja on toimitettu jo yli 120. Uusia vesireppuja on esimerkiksi Herttoniemen, Toivolan ja Pohjois-Haagan kouluissa. Muistutamme sekä klubeille että kouluille hankintojen yhteydessä, että tavoitteena on jatkuva yhteistyö, ei pelkkä repun hankinta.

Ohjeet

Osoitteesta vesireppu.com löytyy tiedot vesirepusta ja myös repun tilaussivu.

Tarkoitus on, että rotarit ostavat repun ja lisätarvikkeet ja hakevat sitten Suomen ja Viron Rotarypalvelusta (SVRP) avustuksen. Klubien on tarkoitus myös jatkaa yhteistyötä koulun kanssa, mutta yhteistyöstä ei ole vielä varsinaista ohjetta.

[Juttu Natura-lehdessä](#)

Anne Karikoski, anne.karikoski@gmail.com

Kaisu Annala, kaisu.annala@gmail.com

Valtakunnallinen sinileväseuranta

Rotarit ovat laajasti mukana valtakunnallisessa sinileväseurannassa n. 200 havaintopaikalla. Havainnointi aloitetaan kesäkuun alusta, mutta mukaan voi vielä lähteä. Havaintopaikkoja tarvitaan jatkuvasti lisää!

Lisätietoja: hannele.kauranne@gmail.com

Tutustu [Järvi-meriwikiin leväseurantasivuihin](#) ja [rotarien omaan leväseurantaan](#)

Rotarit ovat ”adoptoineet” Itämeren – BASRAN yhdistää toimintaan

BASRAN on lyhenne sanoista Baltic Sea Regional Action Network (of Rotarians). Se perustettiin suomalaisten piirien 1420 ja 1410 toimesta syksyllä 2019 Hampurin maailmankonferenssin jälkeen. Siellä oli Suomen standi Save the Baltic Sea, joka veti väkeä. Kävi selväksi, että rotarit kaikissa Itämeren maissa ovat huolissaan Itämerestä ja haluavat sen puhdistuvan. Itämeri on jokaiselle maalle tärkeä.

YK ja ESRAG (Rotaryn globaali ympäristöjärjestö) ovat käynnistäneet jokin aika sitten hankkeen **”Adopt-a-River”**. Ideana on, että useampi klubi ja piiri sitoutuu tekemään työtä yhden suuremman kokonaisuuden, kokonaisen joen puhdistumiseksi.

Suomen rotarit voimme ylpeänä sanoa, että ”adoptoimme” Itämeren oikeastaan jo vuonna 2009, kun piiriimme 1420 perustettiin ensimmäinen Itämeri-komitea!

[Baltic Sea RYLA 2023](#) on kesällä Tukholmassa piirin 2370 toimesta. Suomesta osallistuu kolme nuorta. Kaikista Itämeren maista on saatu osallistujia.

[BASRAN Action Committees](#) kaipaavat lisää jäseniä myös Suomesta.

ESRAG Europe kannustaa ilmastotekoihin - Every club climate friendly

Environmental Sustainability Rotary Action Group (ESRAG) on perustettu vuonna 2015 ja siinä on yli 2000 jäsentä 80 maasta. Jäsenmaksu on 30 USD vuodessa, uutiskirjeen voi tilata ilmaiseksi.

ESRAG:n teemat kattavat kiertotalouden, ilmastomuutoksen, saastumisen, biodiversiteetin, ruokajärjestelmät ja kestävä elämäntavan. ESRAG:n aloitteesta klubit voivat nyt tavoitella ilmastoneutraaliutta. **Ilmastoklubeja** toivotaan myös Suomesta, ja syksystä 2023 alkaen on tarjolla tapahtumia ja koulutusta hankkeeseen liittyen. Mukaan voi ilmoittautua jo nyt: <https://esrag.org/every-club-climate-friendly/>

Lisätietoa projektista paivi.kippo-edlund@esrag.org

Tulevia tapahtumia – laita kalenteriin

31.8. 2023 torstai on **Itämeripäivä** – toteuta klubin oma tapahtuma tai osallistu muihin tapahtumiin: www.itameripaiva.fi! Rotarit ovat Itämeripäivänä mukana myös merentutkimusalue Arandan avoimissa ovissa Pakkahuoneenlaiturilla Helsingissä. Esillä Silakkasoutu & Silakkapatikka, leväseuranta, vesireppu ja rantaroskaseuranta.

1.-2.9.2023 **Arandan avoimet ovet Tallinnassa** (BALTICITIES & Itämeri-foorumin tapahtuma)

29.9.2023 klo 10-16 Tutkijoiden yö **Blue Night** Helsingin Kaupungintalo – Vesireppu esillä

1.10.2023 Silakkasoutu ja Silakkapatikka. Teema: **Eläköön meriluonto!**
Pysäytetään vedenalainen luontokato.

7.10.2023 BASRAN Webinar, **Awareness Raising and Environmental Education**

7.10.2023 BASRAN Member Meeting

Itämeri-foorumin jäsenet ja aktiivit tulevalla kaudella

Itämeri-foorumi kiittää foorumin jättäviä Silakkasoutu-konkaria **Erkki Ilusta** ja pitkäaikaista tukipilariaan **Hannele Kaurannetta** vuosien työstä foorumin ja rotareiden vesiensuojelutoiminnan kehittämiseksi!

ITÄMERI-FOORUMI 2023 - 2024

VARSINAISET JÄSENET

Lotta Ruokanen, Finlandia Hall; puheenjohtaja
Kaisu Annala, Munkkiniemi
Jyrki Kaija, Järvenpää
Anne Karikoski, Munkkiniemi
Päivi Kippo-Edlund, Borgå Västra - Porvoo Läntinen
Jarmo Liimatainen, Helsinki Baltic Sea
Johanna Nordfors, Vantaa-Myyrmäki
Liisa Stjernberg, Helsinki City West
Marve Virunurm, Pärnu Lahe

MUUT ITÄMERI-AKTIIVIT

Markku Juhola, Hausjärvi-Riihimäki
Vesa Tervo, Hyvinkää
Ilkka Torstila, BASRAN, Ekenäs

